

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1050/2022
11.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Миролуба Томића, Татјане Вуковић, Радмиле Драгичевић Дичић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Стевана Стојковића, због кривичног дела трговина људима из члана 388. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Стевана Стојковића, адвоката Јовице Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 86/20 од 11.02.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 393/22 од 08.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 11.10.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Стевана Стојковића, адвоката Јовице Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 86/20 од 11.02.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 393/22 од 08.06.2022. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривично поступку, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К 86/20 од 11.02.2022. године, окривљени Стеван Стојковић оглашен је кривим, због извршења кривичног дела трговина људима из члана 388. став 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) године, продуженог кривичног дела уцена из члана 215. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и покушаја кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, па је исти осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 09.01.2020. године до 22.02.2021. године и на издржавању мере забране напуштања стана уз примену електронског надзора од 22.02.2021. године, па надаље. Истом пресудом, на основу члана 258. став 4. ЗКП, окривљени је обавезан да на име одштетног захтева оштећеној АА исплати 2.000,00 динара и 500 евра, док се за остали део одштетног захтева оштећена АА и оштећена ББ упућују на парницу. На основу члана 261. и 264. ЗКП, окривљени је обавезан да Вишем јавном тужиоцу у Сремској Митровици на име трошкова кривичног поступка уплати

износ од 300,00 динара, Вишем суду на име трошкова кривичног поступка износ од 2.000,00 динара и на име судског пашала износ од 20.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и награду и нужне издатке пуномоћнику општећене АА, о којима ће бити одлучено накнадно по опредељивању истих. На основу члана 423. тачка 2) ЗКП, окривљени је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело силовање из члана 178. став 1. КЗ и продужено кривично дело силовање из члана 178. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 393/22 од 08.06.2022. године, у првом ставу изреке, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Сремској Митровици и браниоца окривљеног Стевана Стојковића и у осуђујућем делу пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 86/20 од 11.02.2022. године потврђена, док је у другом ставу изреке пресуде, усвојена жалба Вишег јавног тужиоца у Сремској Митровици и у ослобађајућем делу, а у односу на кривично дело силовање из члана 178. став 1. КЗ и продужено кривично дело силовање из члана 178. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, укинута пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 86/20 од 11.02.2022. године и предмет у том делу, враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Стевана Стојковића, адвокат Јовица Ковачевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, преиначи правноснажне пресуде против којих је захтев поднет и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело трговина људима из члана 388. став 1. КЗ, продужено кривично дело уцена из члана 215. став 1. у вези члана 61. КЗ и кривично дело изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ, или да побијане пресуде укине у односу на та кривична дела и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, а уз предлог да буде позван на седницу већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног одржао седницу већа, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Стевана Стојковића, адвоката Јовице Ковачевића је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а у преосталом делу је недозвољен.

Бранилац окривљеног Стевана Стојковића, у поднетом захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, наводима да се у радњама окривљеног, за које је правноснажним пресудама оглашен кривим и осуђен, не стичу обележја бића кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ, већ те радње окривљеног могу бити правно квалификоване евентуално као кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. став 1. КЗ. Према ставу одбране, претња окривљеног се није односила на

оштећену АА непосредно, већ на њеног малолетног сина, у смислу напада на његово тело, чиме би у конкретном случају била остварена законска обележја кривичног дела из члана 138. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Стевана Стојковића, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, кривично дело изнуда из члана 214. став 1. КЗ, врши онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, силом или претњом принуди другог да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине.

Имајући у виду законски опис бића кривичног дела из члана 214. став 1. КЗ, по оцени Врховног касационог суда, у радњама окривљеног су се стекла сва обележја предметног кривичног дела и иста су описана у изреци првостепене пресуде, а супротно наводима у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, који није прецизирао која то обележја кривичног дела у питању нису остварена у конкретном случају. Такође, а супротно наводима из захтева за заштиту законитости, претња од стране окривљеног је упућена директно оштећеној АА, а све у намери да себи прибави противправну имовинску корист, при чему је само помињање њеног сина у контексту изречене претње управо искоришћено као средство да би оштећена предала новац окривљеном. Наводи из захтева да се претња није односила на оштећену, већ на њеног малолетног сина, а што се поткрепљује тиме да супруг оштећене није добио статус оштећеног, такође се не могу прихватити, јер је окривљени у конкретном случају противправну имовинску корист покушао да прибави од оштећене, а не од њеног супруга.

Имајући у виду све напред наведено, Врховни касациони суд налази да у побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Надаље се у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Стевана Стојковића указује да је у побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дела за која је окривљени правноснажно оглашен кривим нису кривична дела. Наведену повреду у односу на кривично дело трговина људима из члана 388. став 1. КЗ образлаже тиме да није утврђено да је окривљени силом држао оштећену у циљу вршења проституције, у прилог чему цитира садржину писама која је оштећена слала окривљеном. У погледу кривичног дела уцена из члана 215. став 1. КЗ, оспорава да је у конкретном случају постојала намера прибављања противправне имовинске користи као кључно субјективно обележје бића кривичног дела из члана 215. став 1. КЗ, а у односу на утврђено чињенично стање у побијаним пресудама, јер се по ставу одбране у конкретном случају радило о позајмици новца окривљеном од стране оштећене у износу од 2.000,00 динара, а што суд прихвата ценећи исказ оштећене, што не може бити законско обележје кривичног дела уцена из члана 215. став 1. КЗ.

На овај начин, иако се бранилац формално позива на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеног преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, исти полемише са чињеничним утврђењима суда везаним за предметна кривична дела,

а која се тичу начина и околности под којима су иста извршена, износећи истовремено сопствену оцену изведених доказа, сопствено виђење одлучних чињеница, а супротно оцени, чињеничним утврђењима и закључцима суда изнетим у побијаним пресудама, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Међутим, чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП, није предмет разматрања од стране Врховног касационог суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, није дозвољен разлог, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни касациони суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Стевана Стојковића, у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић